ЕСЕНИНСКИ БУЛЕВАРД

ПРИЛОЖЕНИЕ НА Литература и Общество ЗА СЪВРЕМЕННА РУСКА ЛИТЕРАТУРА-5(11)

ПУШКИН – БРОДСКИ, ПРЯКА ВРЪЗКА

Поетесата Анна Гедман в интервю с Евгений Степанов, говорейки за любимите си поети, споменава Пушкин и Бродски. Със запетая. И двамата (Степанов и Гедман) веднага се съгласяват, че такова свързване е „много странно": Пушкин и Бродски са велики, разбира се поети, но какво между тях е общото? Наистина ли нищо?...

„Французин"

Когато говорим за Пушкин като за явление, първото, което ни идва в главата е, че това е първият европеец от подобен мащаб, който така отчетливо се е обозначил, че живее на фона на руската чувствителност. Пушкин е първата сериозна присадка (адаптация) на европейската естетика на могъщото стъбло на руското самосъзнание. Самият той е естетика, която се явява отправна точка за всичко останало, в това число – и етиката. „Не според доброто мил, а според милото добър." В това е неговото главно значение даже не само за руската поезия, а още по-широко – за руската култура. Сам Пушкин, направо казано, бил френски поет, пишещ на руски език. Защо така е станало е разбираемо – в този период на развитие на личността, когато тя се и утвърждава, отначало той заговорил на френски, на този език се научил да чете и да използва такива езикови умения във всичко, с две думи първо станал французин по дух и способ за възприемане на света. И едва след това усвоил езика, както ние сега казваме „на страната на пребиваването".

И първите си стихове той писал, между впрочем, на френски. И в лицея имал известно прозвище. Да се замислим – какво са му дали хората, за които всичко френско също било, меко казано, не само екзотика. Пушкин просто се оказал възприемчив в детството си. Те били проникнати, а и той се прониквал и възприемал. И цялото негово творчество, цялата негова съдба – това е едно приключение на европееца в руските простори. Неговият стремеж към свободата, самоуважението му, отношението му към властта, специфичната (от гледна точка на руснака-съвременник) екзалтираност – всичко това има в основата си европейската естетика. Не е леко на европейците да живеят в Русия. Показателен пример за това е Пушкин.

„Наш (?) риж"

Така също, достатъчно би било и повърхностно, да се познава биографията на Бродски, за да се разбере доколко той още от невръстната си възраст е „западен" (ако искате „не наш") човек. Ето, казват, Бродски не обичал да си спомня за своето детство, за юношеството си, тях той ги считал за „обикновени". Какво означава това? Стандартният съветски отрок винаги така и правел – ставал в средата на часа, на урока и винаги излизал от училището.

Всъщност, с Бродски тук всичко е не по-малко удивително, отколкото с Пушкин. Такова е усещането, че генетиката у него от самото начало е надделяла над социологията, че той просто се е родил като „западен" човек и никакво съветско „битие" не е можало да пречупи неговото вродено „съзнание".

Но какво представлява Бродски, от-

На стр. 8

ОЛГА ДЕНИСОВА

ЕСЕНИНСКАЯ ЛИТЕРАТУРНО – МУЗЫКАЛЬНАЯ ГОСТИНАЯ

При библиотеке № 75

П Р И Г Л А Ш А Е Т

21сентября 2012 г. в 18:00

Концерт, посвящённый открытию 13-ого сезона

«Дорогая, сядем рядом…»

В программе принимают участие: поэты, барды, исполнители – лауреаты творческих конкурсов

Ведущий вечера – поэт, бард, член Союза писателей России Андрей Чирков
Звучат авторские стихи и песни, стихи Сергея Есенина и песни на его стихи

Ст. метро Тимирязевская, ул. Тимирязевская, д.17, кор.1, Библиотека № 75 (рядом с театром «Золотое кольцо»), тел.: 8.499.798.44.76; 8.495.611.00.94

АНДРЕЙ ЧИРКОВ

НА ВЕЧНИЯ АРБАТ ПО ПРЕСЕЧКИТЕ

На вечния Арбат по пресечките –
с вечно неземните им имена
и снежни разходки в нощите млечни,
таящи утринните писмена…

С чисто сърце се моля, от всички
лица –
в тези поразхвърляни дворове
насред белокаменната столица
да си доиграят дечурлигата – без
спорове…

В душата ще останете: свята
памет за детството, вярна мечта;
младост – незабравим майски вятър
като кръг в изстиващата вода.

И не ще забравим тези години –
за всички тях скърбим силно сега…
Засипаха снеговете водите сини,
в живота не както трябва виелицата
вилня.

Как си сърце?
Как живееш, как туптиш
с неубитата памет за времето тихо?...
Под крастата на ръждата ти покривите
броиш,
песен за любовта се топи в
тишината…

Приятелю мой!
Премини по Арбат
като Сергей Есенин по Русия…
Не тъжи за миналото, за оня свят!
И за нищо не го моли, милото!

1986 г.

На стр. 9

„МОЯТ ТАЛАНТ Е ОСКЪДЕН И ГЛАСЪТ МИ НЕ Е СИЛЕН"

Евгений Абрамович Баратински е писател, за когото е прието да се казва, че е „поет от пушкиновия кръг" или „поет от пушкиновата епоха". Ражда се на 2 март 1800 г. в небогато дворянско семейство, живеещо през това време в Кирсановския уезд на Тамбовска област. От 1812 г. неговият живот вече е свързан със Санкт Петербург, където започнал да учи в Пажевския корпус. В него са учили П. И. Пестел и други декабристи, а по своето време тук ще се учат след това и двамата сина на А. С. Пушкин: Александър и Григорий. През 1816 г. за сериозно нарушение той бил изключен от училището и бил изпратен на военна служба. От 1820 г. служил във Финландия. В това време Евгений Баратински създава приятелски отношения с А. Делвиг, В. Кюхелбекер и А. Пушкин. Заедно с Делвиг и Кюхелбекер той влиза в литературната група „Съюз на поетите". Тогава вече започват да се появяват в печата и неговите първи произведения. Красивият романс на композитора Михаил Глинка „Не ме изкушавай без причина" е създаден по елегията „Разубеждение" на поета (жанрът елегия бил изключително „модерен" по това време, но и в наше време не слиза от репертоара на водещите изпълнители в класическата музика.)

През 1825 г. Баратински стига до възвръщане на офицерския си чин, подава оставка и се жени, след което се заселва в Москва, но често пътува и до Петербург. След две години е напечатано вече първото издание на неговите събрани стихотворения. От 1832 г. Баратински се превръща в един от най-активните автори на новото списание „Европеец". Следващите му два сборника със стихотворения излизат през 1835 и 1842 г. („Здрач"). През 1843 г. пътува зад граница със семейството си, прекарва половин година в Париж, среща се с писатели и обществени дейци от Франция (Ламартин, дьо Вини, Мериме, Сент Бьов, Гизо и др.) По-късно, в Неапол, той неочаквано заболява и умира на 29 юни 1844 г. Тялото му е пренесено в Русия и погребано в Тихвинското гробище в Александро-Невската лавра (Санкт Петербург).

Много изследователи на творчеството на писателя, съвременници на А. С. Пушкин, определят за характерни за творчеството му лиризмът, психологическата и философската дълбочина и наричат Баратински най-значителния в техните среди. Самият Пушкин казва за своя събрат по перо, че „никога не се стреми малодушно да угажда на господстващия вкус и на изискванията на мигновената мода, никога не прибягва към шарлатанство, до преувеличения, носещи голям ефект на произведенията, никога не пренебрегва неблагодарния труд, рядко впечатляващ, трудещ се постоянно, отчетливо и упорито той никога не се е втурвал по петите на увличащия своя век гений, обирайки след него отронените класове; той върви по свой път сам и независим". Изключително висока оценка, още повече, че е от велик гений. В „Евгений Онегин" Пушкин нарича Баратински „певец на пировете и на тъмната скръб", а в други случаи даже го сравнява с Шекспировия Хамлет. Действително, стиховете на поета често и повече от всичко са пропити с песимистична атмосфера, със „сумрачно" настроение, което отбелязва в своята статия, посветена на неговото творчество, Валерий Брюсов. В „Послание към Делвиг" Баратински пише:

„Нашият тягостен жребий:
определеният срок
се храни с болезнения живот,
обича и трепери над недъзите на
битието
и от смъртта утешителна се
страхува…"

Оригиналността на творчеството на Евгений Баратински Пушкин виждал в това, че той „мисли… правилно и независимо, независимо и от това колко чувства силно и дълбоко". Пушкин отбелязал „хармонията на неговите стихове, свежестта на слога, живостта и точността на изразяването". С леката ръка на Александър Сергеевич творчеството на Евгений Баратински от този момент е прието да се нарича в критиката „поезия на мисълта". Така например, елегията „Признание", написана през 1823, Л. И. Гинзбург нарича „пределно съкратен аналитичен роман". Писателят Н. А. Мелгунов утвърждава, че Баратински „извел личната скръб до общо философско значение". Към своя литературен дар поетът се отнасял много сериозно. В писмо до Плетньов той между другото, пише: „Не изменяй на своето предназначение. Да завършим с твърдост нашия жизнен подвиг. Дарованието е поръчение. Длъжни сме да го изпълним, независимо от препятствията – и глав-

На стр. 10

11.09.2012 г., Литературен институт „М. Горки“, Москва - Леонид Ханбеков обявява началото на творческата среща на писателите, членове на Творчески клуб Московский Парнас

Всеволод Кузнецов представя в. Литература и Общество на писателите от Москва и ТК Московский Парнас

Фоторепортаж Сергей Овчаров

В. Кузнецов предава специалната награда от България (от Камчийски дни на поезията - Община Долни чифлик) на Л. Ханбеков, с която е удостоен ръководителят на НЛА М. Парнас за осъществените трайни връзки между българските и руски писатели

ПУШКИН – БРОДСКИ, ПРЯКА ВРЪЗКА

От стр. 7

ново в широк смисъл, като явление? За първи път от времето на Пушкин западната цивилизация заговорила с нас на общ език. Заговорила не като рекламна презентация, а имайки предвид целия комплекс от проблеми и въпроси, характерен за нея – отшелничеството на свободната личност, неизбежността и тежестта на отговорността… И как заговорила само! На първо място по времето на Пушкин на нейно пълно разположение се оказал такъв мощен и тънък инструмент като руския език. Замислете се – нашият земляк говорел с нас в нашите реалности („В селото Бог не живее по ъглите…“, „Аз изпих газираната вода…“), а това осмисляло само по себе си западната цивилизация. Осмисляла я в екстремални (това са максимални за самоизразяването) „антиевропейски“ условия.

Не по-малко удивително е и това – как навреме се появил Бродски. През шестдесетте, седемдесетте години на миналия век. Никой в света не можел и да си представи, че Съюзът да се живее по историческите изисквания е просто миг. А вече се оформяло това, което да предложи на руската ограничена, оказала се скоро в развалини съветска идеология, естетическа (при това най-дълбока и пълна) картина на западното разбиране на света. Картина, усещана като преживяване на личността от гледна точка на частното лице, в пълния й и проникновен вид (с поглед) отвътре. Как руският постоянен жител (кореняк, еснаф) видял, разбрал и приел тази картина, доколко тя го привлякла или отблъснала при цялата й художествена стойност и ценност – това е друг въпрос. Но никога друг път такава картина за него не е имало. От кое време? От времето на Александър Сергеевич. Затова и съвременното появяване на Бродски не би могло да бъде случайност.

Тази поезия (неговата поезия) работи като част от механизма на общественото развитие. В този смисъл жизненият път на Йосиф Александрович ни подсказва още една интересна закономерност: съдбата на СССР именно в този вид, в който ние я знаем, е била предрешена не в средата на 80-те години на миналия век с началото на перестройката и пр. А в началото на 70-те години – именно тогава или малко по-рано са възникнали тези необратими изменения, които доведоха до известния сценарий на края на съветската епоха. Защо аз така мисля без да съм икономист, политолог и прочее? Защото именно в началото на 70-те години настъпил коренен прелом в съдбата на Й.А.Бродски, била решена окончателно неговата участ: той не изчезнал, не завършил живота си със самоубийство, не бил обявен за луд или хвърлен в психиатрия, не загинал при странни обстоятелства и даже не бил изпратен в Сибир по измислено обвинение. А много от всичко това било възможно да му се случи напълно спокойно. Бродски, точно обратното, се отправил в съвсем друга посока – там, където той, както скоро ще се изясни, е повече от необходим (на всички нас, преди всичко) – на Запад… Ето защо Пушкин и Бродски, свързани чрез запетая, обичат тези, чиято естетическа платформа също има в своята основа всички тези „западни“, „европейски“ ценности – достойнство, честност, откритост, уважение към различния…

„А сега, деца, нека да си спомним, какво разбираме ние под тези думи.“. Защото и сега, след две такива присадки, в Русия – страна особена и не много европейска, западните ценности тук са не по-малка рядкост, отколкото по времето и на Пушкин, и на Бродски. И тогава, и сега, ако пред нас има добър руски човек или добър руски поет, то не е задължително естетическата му платформа да отразява докрай европейските ценности. Ето защо Пушкин в широк смисъл – това е Бродски на XX век (и обратно). Този същият Бродски, който по думите на Ури Дайгин „демонстративно предпочита лириката на Е.Баратински, К.Батюшков и П.Вяземски с пушкинови традиции“. Ето защо Пушкин и Бродски от гледна точка на тяхното глобално значение – влияние върху руската култура, не само могат, но и сме длъжни да ги отбелязваме със запетая между тях тук – пряка връзка. И ми се струва, че говорейки за това, аз не говоря така, че силно да оригиналнича.

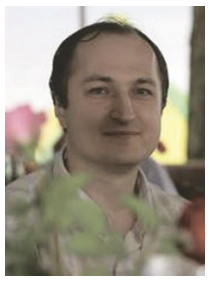

АРСЕНИЙ АННЕНКОВ

Превод от руски: **НИНА БУРНЕВА**

ВЕСЕЛИН ГЕОРГИЕВ

ПОЖАР НЕУГАСИМ

Което беше - днес е вече минало.
което пък ще бъде - неизвестно.
Но миг от красота, през мен преминала,
във всички векове ще е чудесна.

Светът ни крехък на надежда се крепи
и с хляб насъщен и сега ни храни.
Не съм аз Данте, нито пък съм Омир,
или на школи поетични мил избраник.

И няма спор - високо е Олимп,
затова е близка моята Голгота.
По жизнен път не бях аз исполин,
ала излях душата в своя строфа.

Но времето вода е в пясък –
довежда зимата в косите.
А новият ми замисъл е с блясък,
политнал заедно с орлите?

В аванс дарил ме Господ с дар,
придаващ ми немалка сила.
Запалил е в гърдите ми пожар
и кладата му е неугасима.

ПРЕДАТЕЛСТВО

Останал куц и едноок вълкът.
И кретал той - сред мъката нерад.
С достойнство изпълнявал си дългът,
едва сега разбрал - в гората няма брат.

На сива глутница бил той водач.
Следите му не знаели измама.
И бил доскоро за куршума непознат,
но - изстрел! - и събратя няма.

Преди да го ранят, навсякъде е водил
като семейство глутницата той.
Но днес за всички вече е немил
и го извикали на смъртен бой…

Не знае милосърдие убогия му стан,
заръфа го самодоволно тази вълча сган.

МОЯ ТЪГА

Заяде ме тъга и ми е тежко.
Животът неусетно си измина.
А аз съм в мрежата на битието
и то тече, тече необратимо.
И като че ли няма светлина.
А искам някак да надвия
на времето тъмата. Казват - светлина
в края на тунела все пак има.

И ако повярвам - тъгата ще ме пусне,
и лошото ще си замине,
и сила пак плещите ми ще люшне...
Предчувствие такова имам.

Превод **ЛАЛКА ПАВЛОВА**

ОЛГА СОКОЛОВА

КЛОКОЧЕЩА ПУСТОТА

Когато покрай мен прелива пустословие
се чудя: защо клокочи пустота.

ИЗПРАЗНЕН СЪД

Изпразнен съд...
Е, имаме ли право
да чакаме от него да ни напои?

Изпразнен съд...
Без мед и без отрова –
да се напълни пак му предстои.

КЪМ ИЗВОРА СТРЕМЯЩ СЕ

Към извора стремящ се, за притоците
забрави! –
Единствен изворът за вечния живот е
важен.
Щом с чисто вино пълниш ти чашата
си жаден,
към извора стремящ се, за притоците
забрави!

НЕСЪВЪРШЕНСТВАТА НА БИТИЕТО

Кърви сърцето на маймуната,
озверя човешкото сърце...
Защо несъвършенството расте?
Във време и във битие звъни на
недостатъците струната.
Тя време е и битие – на недостатъците
струната.

ВЕЧЕР

Каква удивителна вечер!
Луна сред сияещ простор,
Безгрижния ти поглед в мен потрепва –
и слушам ангелския хор.
Каква изумителна вечер!
Часовникът с мене тиктака.
Гласът му прилича на вечност,
в която се взира душата...
Каква изумителна вечер!
Очаквам все още да звънне.
Търпение. Любов. Безконечност...
като нишката на Ариадна тънка!
Каква изумителна вечер...

Превод **ВЛАДИМИР СТОЯНОВ**

АНДРЕЙ ЧИРКОВ

ВСИЧКО СЕ СЛУЧВА В НАШИЯ ГРЕШЕН ЖИВОТ

Всичко се случва в нашия грешен живот:
и смъртта може да се приближи до мен,
мисли за безсмъртието да се родят
на смазващата тишина този път в плен.

Но думите, които с вечност се хранят,
колкото небето са често дълбоки –
от завоите на съдбата се бранят,
избягват течението речно – високи.

Нека в живота си своя щастлив момент
никой сам да не може да предрешава.
Може би аз…
Видимо съм аз
откровен…
Греховете ми свикна Бог да прощава.

От любов ли, от куршум ли, горещина,
от всичко съм готов да приема смъртта!
Но в пируетите, мамещи с вещина,
не ми давай, Господи, и аз да умра!

2011 г.

СЛУЧАЙНО

Дар напразен, дар случаен…
За какво живот си даден?...
А. С. Пушкин

Тука за какво аз дойдох?
На кого пея ли пея!?...
Беше ми хубаво там, без срок –
не помня: в ада или в рая?

И защо ли Бог мен изпрати?
Виновен ли съм пред него?
От сърце прощавам… по дати,
добре живях с небесно его.

Защо каквото имах не спестих?
За кого?
И сам не зная…
В себе си на сметка зачислих:
всички планети, небесата в безкрая.

Защо се случи така,
че се разсипа звездният прах?
И защо ми се яви знак,
че напразно дойдох…, а не спрях?

2010 г.

ЮРИЙ ГУЛЛЕР

МАРТЕНСКИТЕ ИДИ

Миришат брезите на сняг и на дъжд.
И желанията си под възглавницата
крием…
Ще изтърпим април да се измъкне
веднъж,
а през май всичко ще преобразим ние!

Ще зачеркнем на кръст и своята белова,
две рими ще свържем на полето на
вестника…
Когато и наоколо сме с пролетните
очила
ще живеем както преди, и явно –
малко по-лесно!

Сметката на всички мусони по
високите пътища
ще намалим със стрелките и зигзагите;
за лятото да стигнат парите и смелостта,
да не се допусне съмнението за прага…

А през септември в преддверието на
студа,
ще дойдем на себе си от нелепостите
отново;
и с първия ни още влак в онова метро
ще отидем на гарата, където е тъмно
за хората,
където в касата не достига и има глад
кислороден,
затова пък фасовете са пълно ведро,
за смяна.

Ще вземем билет до град NN,
а там – както някога – отново без промяна!

15 март 2007 г.,
Москва

ПРОЩАВАЙ ЕВРОПА

Обърка Времето границите
в паспортите на държавите от Шенген:
блицпътища,
блицсрещи,
блицлица
за империята на старите сърмени
ширити като нов плен…

За нас двамата с теб – ту е съвсем късно,
ту пък е рано
с крак да отхвърлим отечеството и
праха:
процъфтяват великите държави,
а там, като в асансьор ни е тясно в
рамената сега!

Ах, как всичко е така просто и мило:
светът е тъй хубав
или все пак си е лош?
Жалко, че историята ни е закрепила
като „кирпич" на разклонение на
епохата в звездна нощ…

8 май 2008 г.,
Люксембург-Трир

ПАМЕТ ЗА ПАМЕТТА

Всичко е закономерно и банално –
аз ще си отида
и на света ще живеят
децата на моите деца,
внуците на моите внуци…
И ще ме помнят
само
като фотография,
етап на семейната еволюция,
като липсващо звено
в прехода от общото минало
към интимното настояще;
и ще оценяват
не тяхната прилика,
а моята – с тяхната…
Ще се изгуби после и това:
ще остане
едва – памет за памет,
археологически парадокс,
камък на разклонението – не ос,
на сто и седем пътища,
откъдето не трябва да се връщаш
назад…

30 януари 2009 г., Москва

ИВАН ГОЛУБНИЧИЙ

* * *

По тъмните дрехи – крайпътният прах,
в дланите – остатък от дарове.
В надеждите мрачни – същинският ад,
буйни огньове, пламък: ярък е.

В очите ни – край на илюзиите
на девствените венчелистчета,
прах от опожарените светове
в море от тъга непречистена.

На звездните пътища ще се срещнем –
ще се слеят пътищата, нали?
Любов, ако е имало в нас – лесно,
но, прости ми сега, жена, прости.

* * *

Любимите думи на прекрасната
ненужност,
блещукащите тайни в трепереще
редове,
премъдрите книги на свещената
бедност
тревожното гадаене на ръката от
сърце –

като равномерното люлеене са на
люлка…

Студеният ден с монотонния ход,
занизан,
съмнителен, непонятен за каквото и да е,
и с преживените стари години пронизан,
с тази пукнатина на тавана, дълбока е –

като тихо течение са на река, море…

И поглеждайки към тъмнеещия се
небосвод,
ти бълнуваш си все за отдалеченото
място.
Там всичко е, както тук – с розовия
му възход
и с белите облаци в далечината тъй
ясни –

като сянка, отиваща си трудно,
безмълно…

* * *

Ще кажеш: „ – Нощ…". Пеперуда
прозрачна
на дланта ми доверчиво кацна.

Ще чакам аз. И ни дума, нито ред
освен треперене на ръката напред.

Страшно е да помисля, че пак в съня
тъжният ми ангел тук долетя.

А може в час на позора и в края
безумно да се скита, не зная?!

… И се блъска сянка в мътното стъкло,
изтекло е нечие време само.

Може просто животът да е пиян?
Времената лоши, а той – засмян…

Ще кажеш: „Скучно е в чуждата земя!".
Аз тъмните чаши ще донеса.

Превод на стихотворенията на страницата **СТАНИСЛАВ ПЕНЕВ**

ВСЕВОЛОД КУЗНЕЦОВ

ЗА ДА ВЪЗПЕЕМ БРЕГА

На Владимир Бояринов

Отдавна в морето не съм се къпал,
а ти си най-щастливият човек:
към Черното море си се запътил,
край Варна някъде на плаж и пек.

И виждам аз оттук, тъй ясно виждам
и заливи, и стръмни брегове –
вълните ласкаво ги галят, нежни,
в единство пълно цели векове…

Какво от туй, че ако вятър силен
морето разяри, ще забучи,
тук дните ясен лъч са – чист, обилен,
побързай и момента улови…

И моята надежда пак назрява
да посетя, да извървя брега,
че там не само слънцето огрява,
а стопля и приятелска душа.

А чувството е като фар и свети,
не се размива лесно от вода –
тук две държави на света тъй светли,
в бедите свързани са досега…

И в щастието идващо… Свободен
в света се възцарява мир, покой.
Аз превъзнасям този рай господен
и в книгите си – в стихове безброй.

18.07.2011 г., Москва

ЛЕЖИ СИ МАРТА…

Лежи си Марта върху листите –
на стихотворенията врачува.
За любов – не и за страх, мисли си,
когато върху творбите нощува.

Български речник до гърдите си
котенцето ми сега притиснало:
„Давай, превеждай, виж – бягат дните:
времето за гърлото ще те стисне…

Колко ли писатели си решил
до есента да зарадваш, да видиш…"
Опашката си размахва със стил,
за да прогони неволи и грижи,

за да пречисти и стиховете
от всички наноси – неясни, неточни.
На злите сили от духовете…
Да придобият ръст, многопосочност.

21.08.2010 г., Новогиреево

ВСЕВОЛОД КУЗНЕЦОВ

ОТИВАМ ДА ПОСЛУШАМ ЦИГАНСКАТА ЕСЕН

Отивам да послушам
циганската есен –
тракийския говор в парка с
кестените…
Ако мечтая – пиша много и
лесно:
душата вече се моли за песните.

И да се обяснява с ръцете –
не трябва:
сърцето ми е сродено с
България…
Опора вярна е тя и в
ежедневното –
разчитам на нея в словесната
ария.

Есента – циганската, знам, ще
ми довее
мисли за миналите
посещения…
Земята – българската,
паметта щом грее,
обичта ни е като всички
знамения.

… Отивам да послушам
циганската есен.

28.10.2010 г., Новогиреево

А. С. Пушкин и поетът от неговия кръг Е. Баратински:

ОТ ПИЛОТНИЯ СИ БРОЙ ДО ДНЕС – ВЕСТНИК „ЕСЕНИНСКИ БУЛЕВАРД" Е УНИКАЛНО ИЗДАНИЕ

През последните две десетилетия литературните и културни контакти между България и Русия претърпяха своеобразна преоценка, пренасочване и преориентиране. Стигна се дори до преоткриване на двете литератури. Демократичното развитие на обществата в двете страни създаде възможност за освобождаване на литературата и културата от идеологеми и постановки с масов характер и даде възможност за естествена градивност и задълбочено вникване в литературната същност на значими автори и в двете страни. Така дойде и идеята за създаване на националния български вестник „Есенински булевард" – вестник за съвременна руска литература като приложение към всеки брой на националния вестник за литература, изкуство и обществен живот „Литература и Общество", издаван във Варна. И двата вестника са издания на Сдружение Литературно Общество – Варна с помощта и подкрепата на частния бизнес и дофинансирани от Община Варна. Голямата цел „Варна – Европейска столица на културата – 2019 г." също е една от причините за възникване на „Есенински булевард" – още едно издание, което да поддържа високо литературния дух на тази кандидатура и да укрепва възможностите за различни литературни прояви: срещи, четения, премиери, отбелязване на годишнини, размени гостувания, създаване на общи издания, създаване на преводачески форум и др.

Самият „Есенински булевард" се списва от смесена българо-руска редакционна група. Това е напълно естествено и постоянната ел.кореспонденция между редакторите в екипа облекчава както събирането на материали, така и редакционните съвещания. Естествено е в такъв дух на работа да не се правят пропуски за значимото в момента и за важното като тенденция в литературното ежедневие на Русия. Високият професионализъм на Всеволод Кузнецов – член на Съюза на писателите и на Съюза на журналистите на Русия (зам. главен редактор), съчетан с научния подход, енергичност и организационен талант в областта на книгата и публицистиката на Евгений Степанов – Президент на Съюз на писателите на XXI век, създаден преди 2 години (зам. главен редактор), както и безспорните дарования, литературните и журналистически възможности на редакторите (повечето от тях българи с руски произход), които винаги са в тон с литературния пулс и новите моменти в съвременния руски литературен свят, предадени от тях на българския читател своевременно, убедително и аргументирано.

Днес вестник „Есенински булевард" е единственият вестник на хартиен носител издаван в България изцяло за съвременна руска литература и тенденции на културата. Точно преди 2 години се появи пилотният му брой и до момента първите десет броя на първия българоезичен вестник през XXI век за съвременна руска литература в България (с периодичност веднъж на два месеца) са налице. От началото на списването му – месец януари 2011 г. до месец август 2012 г. на страниците му намериха място творбите на повече от 20 значими и известни съвременни руски поети: Владимир Бояринов, Иван Голубничий, Владимир Силкин, Игор Витюк, Алексей Данов, Сергей Соколкин, Владимир Гусев, Наталия Лихтенфелд, Кирил Ковалджи, Всеволод Кузнецов, Евгений Степанов, Анатолий Полетаев, Лев Котюков, Елена Курелла, Ева Златогорова, Николай Бухаринов, Юрий Богданов, Юлия Дозорец, Юлиян Левчук, Иван Тимченко, Виктор Балдин, Владимир Фирсов, Владимир

Зуев, както и класикът на руската литература Александър Фадеев с непревеждани досега на български език негови творби. Повечето от тези автори за първи път се превеждат на български език и за първи път печатат в българската периодика, а някои от тях за първи път въобще са преведени на друг език.

По този начин се изпълнява и една от целите на изданието – да се поддържа и развива интереса на читателите към сериозната съвременната руска литература, близка до българската по дух и тематика славянска литература. Както и да се дава предпочитание на традиционни и развойни автори и процеси днес, когато се смесват непростимо класика и постмодернизъм, а за авангардно може да се обяви всяко произведение, което е по-различно от останалите. И когато много често на елементарното се гледа приоритетно, защото е временно необходимо, неангажиращо, удобно за момента.

Самият факт, че в „Есенински булевард" от белетристиката се представят имена от различни възрасти с високо литературно равнище, говори неоспоримо за широкия поглед на редколегията към руското литературно поле. Например, представен е широко популярният през последните години в руската литература Едуард Просецки с поредицата му „Непостижимата Русия" – десет романа от деветдесетте години на миналия век до днес за обществения живот и промените в живота; Кирил Ковалджи с поредица есета за нравствеността и обществото; младите и от средната възраст белетристи – майсторите на краткия разказ Ангелина Шестакова, Иван Голубничий, Евгения Курганова, Олга Карагодина, Татяна Камаева, Игор Щокман (Штокман), Сергей Муратов (с отделни разкази).

Важен момент в работата на редколегията е представянето на руската литературна класика и на личностите на писатели-класици: Сергей Есенин, Александър Пушкин, Фьодор Достоевски, Александър Блок, Осип Манделщам, Георгий Иванов, Иван Бунин, Салтиков-Шчедрин, Николай Лесков, Марина Цветаева, Валерий Брюсов, Александър Грибоедов, Евгений Баратински, Даниил Гарнин, Йосиф Бродски.

В „Есенински булевард" се обръща сериозно внимание и на млади, талантливи руски художници от различни школи като Ирина Горностаева и Ярослав Зяблов от Москва, на скултори като Левон Балтаян – автор на бюст-паметника на класика на българската литература Иван Вазов, открит на 3 юни 2011 г. в атриума на Всерусийската библиотека за чуждестранна литература в Москва (на Таганка), като Карен Саркизов, създал своя школа и имащ много последователи. На страниците на „ЕсБул" може да се намери необходимата текуща информация за прояви на Россътрудничество навсякъде по света, както и за утвърждаването на руския език като водещия в международните отношения славянски език.

Пишете ни, изпратете ни ваши творби, литературни изследвания и мнения на e-mail: eseninbul@abv.bg и на litobshtestvo@abv.bg.

Слов

„МОЯТ ТАЛАНТ Е ОСКЪДЕН И ГЛАСЪТ МИ НЕ Е СИЛЕН"

От стр. 7

ното от тях е отчаянието…"
Евгений Баратински не се боял да критикува стиховете на самия Александър Сергеевич, ако ги считал за слаби, при това признавайки, че Пушкин, както никой друг е способен „да изведе руската поезия на такава степен на поезията между народите, на която Петър Велики изведе Русия между държавите." Въпреки това някои критически забележки на Баратински по адрес на Пушкин дали основание на критиците да го заподозрат в завист към най-великия от поетите и даже да изкажат предположения, че своя Салиери Пушкин имал в лицето на Евгений Абрамович. Най-големият поет през втората половина на XX век по мнението на много критици— Йосиф Бродски се изразил относно творческото наследство на Евгений Баратински така: „...И ако вече говорим за Баратински, аз искам да кажа, че най-доброто стихотворение в руската поезия, това е – „Запустяване". Бродски отбелязва: „В „Запустяване" всичко е гениално: поетиката, синтаксисът, възприемането на света". Това философско стихотворение намира голям отклик в творчеството на Йосиф Бродски, който сам признава, че поезията на Баратински в метафизически план имала огромно влияние върху него като поет. За това, че в цикъла „Урания" на Бродски се чувства близост с цикъла „Смрачаване" на Баратински, е съобщавано вече много пъти и то от убедително различни изследователи на творчеството на тези двама поети: и Анатолий Найман, и Томас Венцлов.
Остава само да се порадваме на Нобеловата награда на Йосиф Бродски и на това, че в поета Евгений Баратински той срещнал точно този „втория", за когото моли лирическият герой на А. Вознесенски: „Изпрати ми, Господи, втория, че да не бъда така самотен!"
И ако повторим отново Бродски, че „стиховете на Баратински са най-умните от всичко написано на руски език в неговия век", то навярно като че ли същото можем да кажем и за феноменалната поезия на Бродски в рамките на втората половина на XX век. В крайна сметка нито за това, нито за друго, нито в който и да е случай е възможно да се изразим така, както в своето поетично завещание самият Евгений Абрамович Баратински е написал: „Моят талант е оскъден и гласът ми не е силен." Това са думите на човека, който се е стремял да намери отговор на въпросите за природата на човека, за смисъла на неговия живот, за дълбокото общуване между хората, природата, световете, за „прогреса и хаоса", но осъзнал подобно на Сократ, че знае, че нищо не знае. Жива душа, любознателен ум, рядък талант…

Превод от руски
ЮРИЙ АПРЕЛЕВ

„ЕСЕНИНСКИ БУЛЕВАРД" – Приложение на в. "Литература и Общество"за съвременна руска литература е печатен орган на Сдружение Литературно Общество – Варна и на Съюз на писателите на XXI век Излиза на български език

Главен редактор Станислав Пенев (Варна, България), зам. главен редактор Евгений Степанов (Москва, Русия) , зам. главен редактор Всеволод Кузнецов (Москва, Русия), редактори: Людмила Богословова, Юрий Апрелев, Нина Бурнева, Екатерина Стоянова, Цачко Цачев
Контакти: eseninbul@abv.bg и stepanovev@mail.ru